

MINISTRY OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT CONSERVATION

FOREST DEPARTMENT

**COMMUNITY FORESTRY:
A STRATEGIC PLAN
(2018-2020)**

September 2018

COMMUNITY FORESTRY IN MYANMAR
A STRATEGIC PLAN FOR THE PERIOD FROM 2018 TO 2020

CONTENTS

Executive Summary

1. Introduction	1
2. Current status of community forestry in Myanmar	1
3. Environmental analysis (external and internal influences)	3
4. Strategy development- the Process	4
5. Vision, Mission and Value	5
6. SWOT analysis	6
7. Strategic themes, Goals, Objectives and Strategies	7
8. Implementation and management of Strategic Plan	11
9. Resource requirements	11
10. Performance measurement, monitoring and review	11
11. Community Forestry Action Plans for Strategic Plans	

EXECUTIVE SUMMARY

In Myanmar, Community Forestry Instructions was issued since 1995, however the Community Forestry Strategies and Action Plan could be prepared after twenty three years.

In Myanmar Forest Policy issued in 1995 mentioned six imperatives, and among imperatives, importance of people participation in forest management is described in two imperatives, namely Participation and Public awareness. And also, fulfilment of basic need for local people is regarded as one of the important imperatives.

According to the Myanmar Population and Housing Census of 2014, the population in Myanmar is made up of 10.88 million households. About 81% of the population has been using wood, fuelwood and other related products for cooking and 81% of the housing depends on wood and bamboo, so fulfilment of basic needs for local people from forests is relatively high in Myanmar.

In National Forest Master Plan (2001-2030), it is targeted to establish 2.27 million acres of Community Forest areas and aimed to support about 25% of fuelwood requirement by local people from the Community Forests.

The Community Forestry Strategies and Action Plan is prepared with ten parts. Vision, mission and value are mentioned in part (5), SWOT Analysis in part (6) and Strategic themes, Goals, Objectives and Strategies in part (7).

The six strategic themes, including 28 strategies, are mentioned below:

- (1) Awareness and understanding of Community Forestry,
- (2) Scaling up Community Forestry,
- (3) Promoting Small-scale Forest Enterprise,
- (4) Strengthening Community Forestry National Working Group (CFNWG) and CF Unit,
- (5) Progressing research and development, and
- (6) Enhancing policy and enabling environment.

1. INTRODUCTION

This strategic plan for Community Forestry in Myanmar defines its vision, mission and values, reviews strengths, weaknesses, opportunities and threats, and formulates strategic themes, goals, objectives and strategies. It covers a period of four years, namely from April 2017 to March 2020. This strategic plan is the result of elaborate and productive discussions within the core group including an external facilitator, and of rounds of consultations within the CFNWG. The plan is intended to guide and strengthen the development of community forestry maximizing its values and benefits to all citizens of the country.

2. CURRENT STATUS OF COMMUNITY FORESTRY IN MYANMAR

Community Forestry officially began in Myanmar in 1995 through issuing of the CF instruction (CFI 1995) by the Ministry of Forestry. It represents a significant policy breakthrough for participation in forest governance in Myanmar.

The Master Plan for the Forestry Sector mandates that 2.27 million acres should be under Community Forestry by the year 2030.

Implementation of Community Forestry has been quite gradual, but over the political transition period has been accelerating.

In order to better promote Community Forestry and its more effective implementation, the Community Forestry National Working Group (or CFNWG) was initiated at the National CF Workshop in early 2013. A Terms of Reference was subsequently developed and the Organization was subsequently registered as an Association.

- CFNWG now comprises 25 members who are 8 from forest department, 9 from line departments, government, 8 from civil society and private sector, with the observer presence of one INGO.
- CFNWG has been meeting on an approximately quarterly basis since then; it has held (12) meetings - with financial support of RECOFTC and Pyoe Pin Programme.
- Achievements of the CFNWG so far include: (1) improved rapport, communication and networking among members; (2) revision of the CFI 1995.

At the end of November 2017, a total of 3,323 CFs covering 94,417 households and 472,079 acres have been established. The details by State and Region are illustrated in the following figures (Figures 1-3).

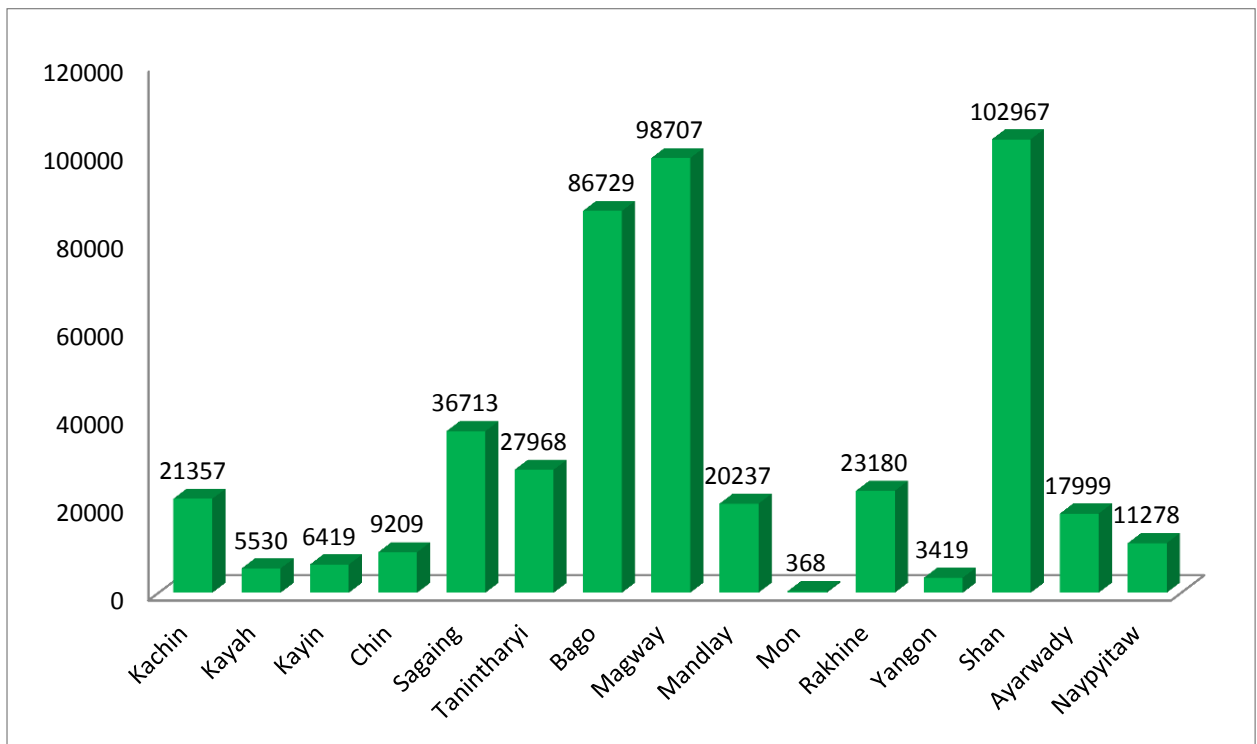

Fig 1. Total areas of CFs in State and Region

Shan State has established the most with a total area of 102,967 acres recording the highest CF coverage, while Mon State has the least CF coverage with 368 acres only.

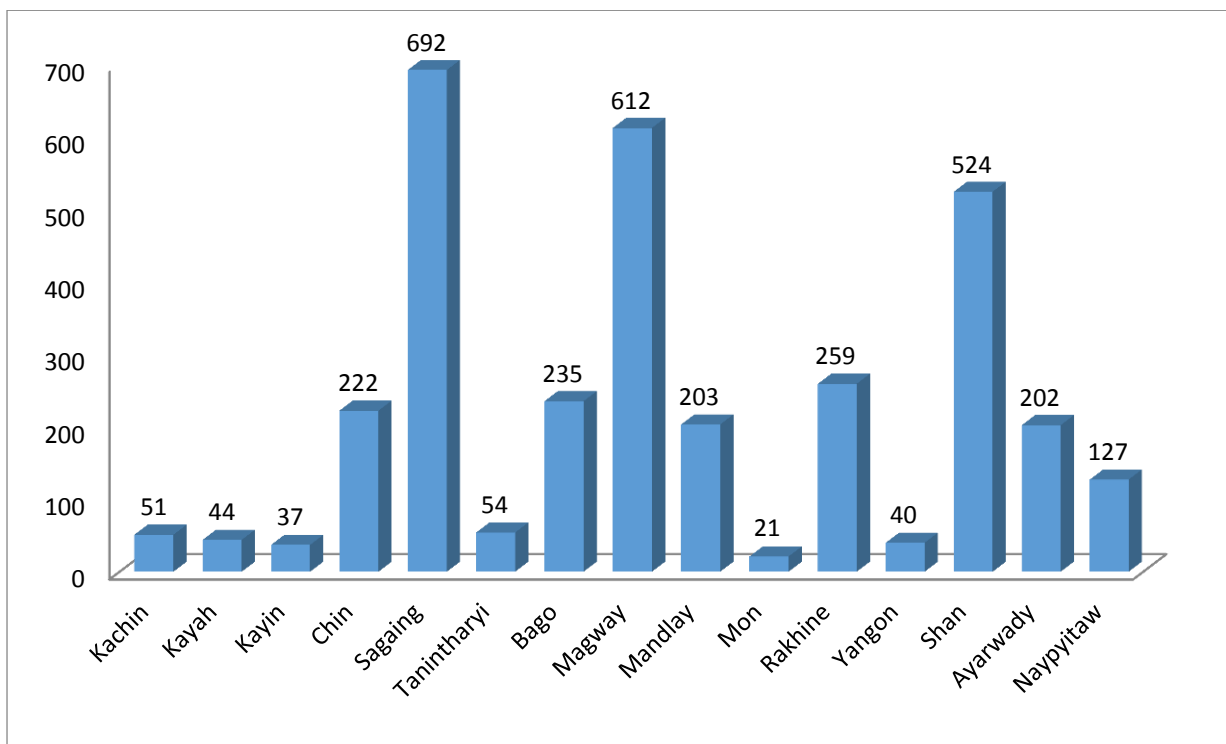

Fig 2. The distribution of CFs established across the country

Sagaing Region has highest in number of CFs totaling 692. Mon State could have implemented 21 CFs only.

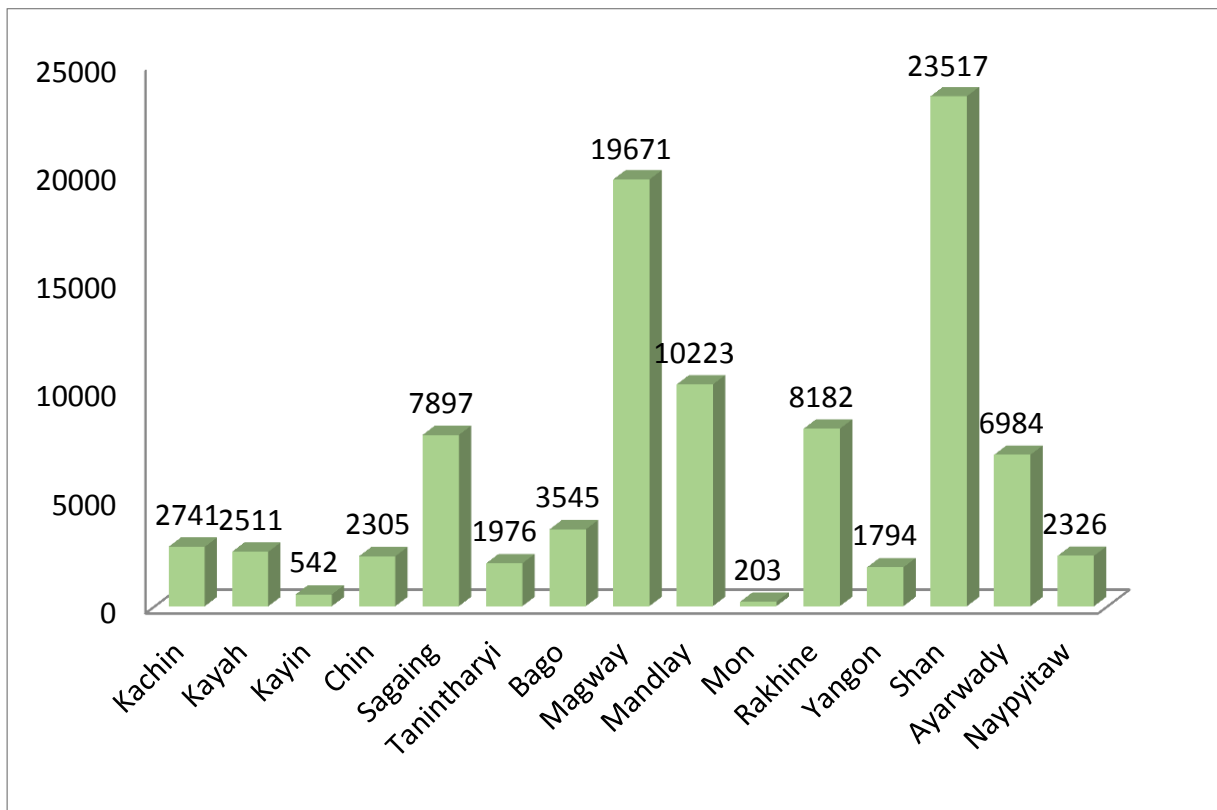

Fig 3. The number of households in CFUGs by State and Region

Shan State has the highest FUG population accounting 23,517, being closely followed by Magway Region with 19,671 households, while again Mon State has the lowest CFUG members with only 203.

3. ENVIRONMENTAL ANALYSIS

3.1 External influences

Myanmar has a long list of policies and laws relating to conservation of natural resources, biodiversity, wildlife and climate change among others and is a signatory to international treaties in these respects.

However, the urgent need of revenue especially in the previous few decades and underdevelopment had made the government impossible to comply fully with the terms of some treaties resulting in the dwindling of the forest resources, biodiversity and wildlife.

Lack of appropriate institutions, infrastructures and good governance and prevalence of corruption will impact adversely the natural resource restoration and conservation measures.

Luckily, however, for the rehabilitation and improvement of forest resources, the numbers of donor organizations and amount of donations have been noted as increasing.

CF Unit and CFNWG have been assisted both technically and financially by such international organizations as Pyoe Pin Programme of the British Council, RECOFTC and Forest and Farm Facility (FFF) of FAO.

3.2 Internal influences

Limited awareness and understanding of the values of CF amongst the general public, limited knowledge and commitment of some departmental staff members, poor level of trust of the local communities on the FD/Government concerning the use of forest land and trees, insecure land tenure and weak rule of law, elite capture of land, bureaucratic mindset of the government staff, weak coordination and cooperation among the line ministries and insufficient financial support to FUGs constrain the progress of community forestry.

4. STRATEGY DEVELOPMENT- THE PROCESS

The CFNWG created in 2013, at its 6th meeting held on October 2015, decided to develop a “*strategic plan for community forestry in Myanmar*” with a view to enhancing the implementation of the community forestry program in a more effective and efficient manner. A group of CFNWG members conducted the first meeting at ECCDI on November 2015. The meeting was joined by Dr. Oliver Springate-Baginski, a consultant of Pyoe Pin Programme (PPP), at the request of PPP, RECOFTC and ECCDI. The meeting outlined the framework of the strategic plan for CFNWG and discussed it with the DG, DDG and directors of the FD in NPT on January 2016. The 7th CFNWG meeting at NPT decided to first develop strategic plan for Community Forestry instead of CFNWG. The FD was then requested to identify strategic themes and send them to the group. They sent them directly to the consultant and worked with him. The consultant drafted “Community Forestry: A Strategic Plan- *options and suggestions for the CFNWG (CF-NWG) July 2016*”.

The consultant’s draft was reviewed by the CFNWG at its 9th meeting held on October 10, 2016. The group of CFNWG members (a sub-committee consisting of Dr. Kyaw Tint, Dr. Maung Maung Than, Salai Cung Lian Thaung, U Khin Maung Latt, U Htun Paw Oo, U Win Myint, U Aung Thant Zin and U Kyin Win, assigned by that meeting), conducted the final review of the draft and prepared this draft “Strategic Plan for Community Forestry in Myanmar for the period from 2017 to 2020” for discussion and improvement at the 10th, 11th and 11th CFNWG meetings conducted. The sub-committee of CFNWG members submitted the draft of

strategic plan of community forestry in 12th CFNWG meeting. It is decided to finalize this CF strategic plan with the revising and fulfilling of CF unit of Forest Department in 13th CFNWG meeting

5. VISION, MISSION AND VALUE

Vision

To be a lead participatory forest management option contributing to alleviation of communal poverty, community empowerment, social justice and sustainability of forest resource

Mission

To establish and sustain healthy and resilient community forests and promote profitable CF-based enterprises across the country for the enrichment of the lives of the poor communities and environment.

Value

- Democratic political processes, social inclusion and supporting national reconciliation
- Rights-based local government and local resource management - promoting citizen rights, locally controlled forest management in areas around villages
- Respecting and promoting citizen livelihoods,
- Promoting democratic national and regional policy development and specified objectives particularly relating to CF
- Transparent, accountable, cooperative across stakeholders

6. SWOT ANALYSIS

This strategic plan identifies and addresses the following strengths, weaknesses, opportunities and threats of community forestry in Myanmar.

STRENGTHS ○ Strong policy and legal support ○ Clearly defined vision, mission, goals and strategies ○ Revised and updated CFI ○ Clearly set target and FD's strong leadership and commitment to achieve it ○ Increased awareness of the communities about the values of CF ○ Increasing INGOs, NGOs, CSOs and private sector participation and support ○ The CFNWG guiding, monitoring, evaluating and supporting CF establishment and progress. ○ Clear Landuse Policy ○ Mainstreaming into MRRP	WEAKNESSES ○ Still limited awareness and understanding of the values, principles and process of CF amongst the general public and even among some departmental staff members ○ Inadequate trust of the local communities on the FD/Government about the use of forest land and trees ○ A slow pace of handover of CFCs especially to establish CFs in areas outside PFE. ○ Insecure land tenure and weak rule of law that lead to 'elite capture' and conflicts ○ The need for the Forest Department staff to adapt their roles from policing to facilitation support ○ Limited funding and financial support for scaling up CF formation and long term post formation support to FUGs. ○ No continuous action research on CF and related livelihood and enterprise-led CF ○ No specific institution to lead the implementation of CF on a sustainable basis ○ Limited cooperation/coordination among related Ministries/Stakeholders/local government
OPPORTUNITIES ○ New more democratic government and reform programme ○ Growing opportunities for international funding support for CF process ○ The National Land Use Policy specifying the recognition for customary lands – implying policy endorsement for communities to manage these as community forests ○ Political dialogue that may lead to national reconciliation and strong	THREATS ○ New political era that may lead to over-rapid and uncoordinated international interventions, missed opportunities and overshadowing of existing achievements ○ Higher level issues which may neglect Community Forestry ○ Change of forest management system and national forest policy ○ Land grabbing and influence of local elite ○ Conflicts of interest among related Stakeholders (eg. Local government, line Ministries, ethnic groups, private sector

opportunities for Community Forestry to be rolled out in ethnic areas. ○ Mainstreaming into climate change mitigation and adaptation efforts (eg. REDD+, NDC) ○ High potential for food security and poverty reduction	etc.) ○ Contradiction of policies and legislation ○ International pressures on land use and land use change, high market pressure and unforeseeable transboundary issues.
--	---

7. STRATEGIC THEMES, GOALS, OBJECTIVES AND STRATEGIES

Strategic theme 1

AWARENESS AND UNDERSTANDING OF COMMUNITY FORESTRY

(HIGHLIGHTING AWARENESS RAISING PROGRAM TO UNDERSTAND THE COMMUNITY FORESTRY)

Goal

Awareness and understanding of Community Forestry widespread and robust across society

Objective

To improve participation of all stakeholders and decision makers in the development of CF through their increased awareness, understanding and capacity

Strategies

There is widespread awareness of the CF policy, the practical basis to implement through the CFI, the experiences of FUGs, and there are ongoing co-learning processes among key participants in CF process (e.g. rural citizens in suitable areas, government & private sector stakeholders)

- i.* Raise awareness and capacity through range of activities targeted to different groups: media events and briefings for mass audience, publications, study tours for key groups, direct briefings to senior political and public servants, public sector, trainings)
- ii.* Ensure Forest Department and other government staff clearly aware of procedures, benefits and opportunities from CF
- iii.* Conduct appropriate trainings to build capacities of government staff and communities.
- iv.* Media campaign to raise awareness including newspaper articles, radio and TV features.

Strategic theme 2

SCALING UP COMMUNITY FORESTRY

Goal

Establishment of Community Forests speeds up and meets national target

Objectives

To establish 295,000 (119,433ha) acres of CFs during the plan period

Strategies

- i. Conduct proper planning process at state/regional level to identify areas suitable for CF and engage stakeholders and citizens.
- ii. Mobilize donors, INGOs, NGOs, CSOs and private sector to form and/or support CF
- iii. Effectively support and facilitate FUGs for participatory planning for CF management
- iv. Promote and speed up handover and monitoring process
- v. Streamline CF development in the FD's compulsory forest operations
- vi. Lobby and incentivise local communities to establish CFs
- vii. Promote small scale CF-based enterprises
- viii. Recognize and endorse existing (informal) community forests such as Locally Controlled Forests (LCF), *Indigenous* Community Conservation Area (ICCA)
- ix. Monitor and map the extent of handover of CFCs, performance of CFs, delays and other issues affecting CF progress, and address them quickly and efficiently.

Strategic theme 3

PROMOTING SMALL-SCALE FOREST ENTERPRISES

Goal

CF-based community enterprises thriving, generating community incomes and employment

Objective

To form and support 50 small-scale CF products- based enterprises

Strategies

- i. Develop and pilot CF businesses for specific products (e.g. timber, rattan, bamboo, agroproducts, ecotourism, ecosystem services etc.)

- ii. Provide specific business support for FUGs, and business partners (e.g. training, awareness, legal and financial support, market chain analysis & development (MA&D))
- iii. Support development of CF enterprise networks

Strategic theme 4

STRENGTHENING COMMUNITY FORESTRY NATIONAL WORKING GROUP (CFNWG) AND CF UNIT

Goal

The CFNWG and CF Unit expanded and strengthened for promoting innovative approach in Forest Landscape Restoration

Objective

To become organizations trusted by CF practitioners as capable of enforcing and speeding up CF processes and resolving conflicts as a major role to play in the democratic reform of forest governance

Strategies

- i. Develop effective planning cycle towards achievement of goals: identify specific actions needed to fulfil strategies, resources etc., and track performance
- ii. Establish management information system, online repository, etc., and maintain update, share & coordinate official information on status of CF and CFUG, contact details etc.
- iii. Coordinate and share information and updates (e.g. within group and with outsiders)
- iv. Build and support sub-national CFNWGs at state/region and district levels
- v. Facilitate plan for CF development, and resource needs. (e.g. could be by state/region and also national)
- vi. Evaluate and Monitor the implementation of CF after certification
- vii. Build capacity
- viii. Develop Trust Fund

Strategic theme 5

PROGRESSING RESEARCH AND DEVELOPMENT

Goal

Community forestry continuously updated, and environmentally and socio-economically efficient and effective

Objective

To promote efficiency and effectiveness of community forestry, and subsequent development

Strategies

Community Forestry involves a complex and diverse social and ecological process over time. It is essential to understand the process in order to provide leadership and support financial

- i. Priority research agenda clarified, and research commissioned, supported as necessary
- ii. Conduct action research programs with FUGs, linked to annual planning, bringing key issues to attention
- iii. Conduct research on CF policy and advocacy on research findings specifically supported on ongoing basis

Strategic theme 6

ENHANCING POLICY AND ENABLING ENVIRONMENT

Goal

Policy and enabling environment continuously enhanced

Objective

To create policy and enabling environment in line with prevailing national political, economic, social and environmental situations and policies.

Strategies

The policy and legal basis for community forestry and its implementation needs to be continuously adapted and enhanced based on evolving thinking and practice across stakeholders

- i. Conduct ongoing or regular review of policy framework for CF, and revision
- ii. Review CF legal framework and upgrade its legal standing as necessary

- iii. Review national political, economic, social and environmental situations and policies.
- iv. Revising the target of area in National Forest Master Plan

8. IMPLEMENTATION AND MANAGEMENT OF STRATEGIC PLAN

The Forest Department is the sole authority to implement and manage the Plan allocating authorities and responsibilities to forest offices at different levels throughout the country. It will be represented by the CF Unit formed at the headquarters.

The CF Unit should prepare annual action plans and set targets for implementation by State and Regional Forest Departments. The CFNWG will guide and assist the CF Unit .

The CF Unit should regularly report the CF performance progress to the DG and the CFNWG.

9. RESOURCE REQUIREMENTS

To implement the Strategic Plan will need human, material and financial resources. Since forest staffs have to establish or facilitate formation of CFs, mobilize and lobby people, FD should assign sufficient staff to the jobs and train them to be technically competent with right concepts of CF values through knowledge sharing and capacity building trainings.

Every forest office should be provided with modern and upgraded equipment for both office and field uses.

Financial resource is critical to start up and maintain CFs. The Trust Fund suggested above should be strengthened through contributions from the government budget, international donors and implementation of CF projects.

The CF Unit guided and supported by the CFNWG will be central to this issue.

11. PERFORMANCE MEASUREMENT, MONITORING AND REVIEW

Monitoring and Evaluation of the CF progress and of the performance of the staff and the CFUGs is a core function and an inevitable task of the CF Unit. In this respect The CF Unit should develop an easy-to-implement transparent M & E system. The forest staffs at district offices in cooperation with respective CFUGs should execute this system regularly to track and evaluate progress and performance of the CFs and report to the CF Unit and the CFNWG.

The CF Unit will review the performance of the CF, CFUG and also the responsible forest staff and submit to the DG.

11. Community Forestry Action Plans for Strategic Plans

Strategic Plan (1): Promoting public awareness and interest on community forestry

Activities	Priority	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
Awareness raising using Media ,TVchannel,documentary	1	Not yet	Funds	Possible	FD+ Department of Information and Public Relations, Social media	2018-2020
Extension talks	2	Limited	Language, Fund, Guideline	Translation	FD+Ministry of Ethnic Affairs	2018-2020
Distribution of books/pamphlets	3	Limited	Funds	Possible	FD+ CSO/NGO	2018-2020
Community Forestry Basic Concept Training for CSOs (for consistency)	4	Not yet	Curriculum+ Funds	Possible	Administration+FD	2018-2020
Line departments, Administration Departments and Members of Parliament	5	Not yet	Collaboration+ Policy			Continuous
Study tour (Domestic, International)	6	Limited	Funds	Possible	FD+ CSO/NGO	2018-2020

Strategic Plan (2): Development of Community Forestry (To establish 295,000 ac of CF during 3 years of Plan)

(Activities)	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
Providing supports of implementation process for CF establishment	1	Limited	Trainings (CF impleme-ntation) Funds	Possible	FD	Continuous
Developing Rules and Regulations for CF Groups	4	Limited	Trainings Guidelines	Possible	FD, CSO	Continuous
Mobilization	5	Limited	Talks	Possible	FD, CSO, NGO, INGO	II
Providing funds and loans for CF User Groups	2	Limited	Policy	Possible	CFN WG	II
Writing Management Plans in line with objectives	3	Limited	Training	Possible	FD, CSO	II
Legal protection for CF	6	Limited	Policy	Not yet (More discussion in policy is needed)	CFN WG	II
Monitoring and assessment of CFs which have already received Certificate and Reporting	7	Limited			FD+FUG	II

Strategic plan (3): Development of Community Forestry Based Enterprises (To establish 50 CFEs during 3 yers of Plan)

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
(a) Forest Law Enforcement	3	Difficulties in some regions	To do extension	Possible	CF Unit (FD)	Continuous
Enhancing Market Access	2	Some CF User Networks have already been established (Shan, Tanintharyi and Ayeyarwaddy)	CF User Network for national level	To collaborate with FAO cropland project	FD, NGO, INGO, CSO, CF Users Groups	Continuous
Developing the operation procedures for extraction and marketing of forest products from CF	1	Regulations and operation procedures have already existed in FD. However, operation procedures for CF are under revision.	To issue guidelines	CFTLOP is being prepared by FFI	CFNWG, CF Unit	In a year
Providing supports for development of Community Based Tourism (CBT)/ Eco-Tour	4	Being implemented in Shan State	To issue rules and regulations for Ecolodge	To inquiry potential CF	CFNWG, CF Unit, INGO, CSO, CF Users Groups	Continuous
(b) Trainings for capacity building	5	Being implementd by CFNWG, CF Unit, NGO, INGO	Funds	To collaborate with the projects currently being implemented by FD	CFNWG, CF Unit, INGO, CSO, etc.	In a year
Supporting to enhance investment from others	3	Not yet	Operating Procedures, Policy, Funds	World Bank,	FD, World Bank	3 years and over
Providing supports for funds establishment	5	Being implemented in Project Areas by RECOFTC,TNRP, OIKOS	Funds	Inclusion in Project plans, Providing funds by members	FD, INGO, CSO, CF Users Groups	3 years and over

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
Providing supports for Private Public Partnership	4	Not yet	More collaboration is needed	To have more collaboration	FD, INGO, CSO, CF Users Groups, Private	3 years and over
Collaboration among line departments to smoothen the licence processes of CF products	1	Although operating prodecures have already been stipulated, collaboration is weak.	To inform line departments and Region/State Government	Policy is under revision by CFNWG	CFNWG, CFD/SWG, CFDWG, CF Unit,	In a year
Identify the potential CF /CFUG for CFE	1	Fundamental statistics and CF UG data are available.	Need to find out potential products and volume	CF Unit Organizations implementing CF projects	FD CF Unit CFNWG	From 6 months to 1 year
Workshops for organizing networks, associations and strengthening connection among networks and associations	2	Limited	No annual/ regular supports/ implementation	Being included in Project plans	FD, INGOs, NGOs, CSOs	Annually
Develop the policy in line with the political situation of the respected regions		Impossible to implement in areas with Ethnic armed group	Tranquillity and forest law enforcement	It depends on peace process of the country.	National level	

Strategic Plan (4): Strengthening the development of CFNWG and FD CF Units

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation)	Responsible organization	Target Year
Organizing Community Forestry State/Region Working Groups (CFS/RWG) and Community Forestry District Working Groups	1	On going	Organizational Process	Possible	FD+CSO/NGOs	In a year
Meetings (CFNWG, CFRWG, CFDWG, CF Unit)	1	Meetings of CFNWG and CF Unit (FD Headquarter are regularly implementing). But others are not yet.	Efficient assessment	Possible	FD+CSO/NGOs	For 3 years
Capacity building	3	Limited	Trainings (Region/State, District/Township, CF Unit)	Possible	FD+CSO/NGOs	For 3 years
Organizing CF networks down to township level and capacity building	2	Not yet	Social media/ Consultation meetings	Possible	FD+CSO/NGOs	For 3 years

Strategic Plan (5): Conducting researches for development of CF

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
Making policy review of CF which were established in encroached RF/PPF areas	1	Force participation in Community forestry	Need to be an Adaptive Management	To do researches in collaboration with other universities and institutions	FD, NGO, INGO, CSO,	In 2 years
Researches for landuse policy in prioritizing	6	Not yet	Difficulties to establish CF outside the RF and PPF		FD, INGO, NGO, Research Institutes	In 2 years
Researches for potential indigenous species and Cash crops	6	Not yet		CFR/SWG need to report to CFNWG	FD, INGO, NGO, Research Institutes	In 3 years
Researches to assess the efficiency of the supply of basic needs from CF	4	FRI and FD have fundamental data and CSOs have already done the researches.	Assessment of CF for national level has not done yet.	The research findings by CSOs have to be informed to CFR/SWG.	CFR/FWG+ CSOs	In 2 years
Researches on policy of Ethnic Groups.	7	Not yet	Ethnic people are weak in understanding of CF .	There might be difficulties to implement in 3 years.	FD, INGO, NGO, Research Institutes	After 2020
Researches on conflicts and interests	3	Not yet	Experts/ Funds	There is potential to	FD, INGO, NGO,	In 3 years

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
				implement in researches based on projects.	Research Institutes	
Researches on Ecosystem services, Social services and Economic services of CF established by conservation of natural forests	2	Not yet	Experts, Funds	There is potential to implement in researches based on the projects.	FD, INGO, NGO, Research Institutes	In 5 years
Assessment of the situations before and after the implementation of Community Forestry Based Tourism.	8	Not yet		There is potential to implement in researches based on projects.	FD, World bank, INGO, NGO, Research Institutes	In 3 years

Strategic Plan (6): Creating enabling policy and environment for development of CF

Activities	Priority need	Current situation	Gaps/ issues	Anticipatory Adaptation	Responsible organization	Target Year
Revising CF from point of research findings based on specific situation, theme and policy.	4	Not yet	Funds	There is potential to implement in researches based on projects.	FD Headquarter CFNWG	As per necessity
Stipulation of operation procedures (Stumps, revenue rates, instructions, Ecotourism development)	1	Being conducted.	Revising forest rules	Possible	FD Headquarter	In 2 years
Stipulation of operation procedures to establish CF in degraded village-own fuel wood plantations	3	Not yet	It needs to include in revision of Forest Rules	Possible	FD Headquarter	In 1 year
Developing policy, Guidelines and instructions of Agro-forestry	2	Being conducted.	Experts, Funds	Possible	World Agro-forestry, FD Headquarter CFNWG	After 2 years
Awareness raising and improvement of policy for information distribution and communication processes	1	Being implemented	Technology, Funds	Possible	FD, CF Unit, INGO, NGO, CSO, Line departments	In 3 years
Developing the policy and plans to establish connection with International mechanism (REDD+, FLEGT, PES)	5	Not yet	Experts, Funds	Possible	UNDP, FAO, MFCC, CFNWG, Line organizations, UNREDD	In 3 years (After 2 years)

This document is prepared with the technical support of the
Food and Agriculture Organization of the United Nations

သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန

သစ်တောဦးစီးဌာန

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ

မဟာဗျူဟာ စီမံချက်

(၂၀၁၈-၂၀၂၀)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ

စဉ်	မာတိကာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	ဒေသခံပြည်သူ့အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း၏ လက်ရှိအခြေအနေ	၁
၃။	ဒေသခံပြည်သူ့အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားအား ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာကြည့်ခြင်း	၄
၄။	မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက် ပေါ်ပေါက်လာပုံ	၆
၅။	ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ	၇
၆။	အားသာချက်၊ အားနည်းချက်၊ အခွင့်အလမ်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ခြင်း	၈
၇။	မဟာဗျူဟာမြောက်လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် မဟာဗျူဟာများ	၁၁
၈။	မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက်အားလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၈
၉။	လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြု အရင်းအမြစ်များ လိုအပ်ချက်	၁၈
၁၀။	စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း	၁၉

အကျဉ်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက် (CFI) ကို ၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သော်လည်း ၂၃နှစ်ကြာမှသာ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခြင်း မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (CF Strategies and Action Plan) ကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၁၉၉၅ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သော မြန်မာ့သစ်တောမူဝါဒတွင် ပဓာနကျသော အချက် (၆)ချက်ကို ဖော်ထုတ်ခဲ့ရာ ဒေသခံပြည်သူများ၏ အခန်းကဏ္ဍ အရေးပါမှု လိုအပ်ချက် (၂)ချက်ဖြင့် ညွှန်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း (Participation) နှင့် ပြည်သူလူထုအတွင်း အသိပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း (Public Awareness)တို့ဖြစ်ပြီး သစ်တောများမှ ဒေသခံပြည်သူများ၏ သစ်တောထွက်ပစ္စည်း အခြေခံလိုအပ်ချက် (Basic Needs)များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်ကိုလည်း ပဓာနကျသော အချက်တစ်ချက်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၄ခုနှစ် ကောက်ယူခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ လူဦးရေနှင့် အိမ်အကြောင်းအရာ သန်းခေါင်စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်စု ၁၀.၈၈ သန်းရှိပြီး ၈၁% သည် အစားအစာ ချက်ပြုတ်ရန် လောင်စာအဖြစ် သစ်၊ ထင်းနှင့် ဆက်စပ်လောင်စာများကို လည်းကောင်း၊ နေအိမ် ဆောက်လုပ်မှု၏ ၈၁% သည် သစ် သို့မဟုတ် ဝါးဖြင့်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြရာ ဒေသခံပြည်သူအတွက် သစ်တောများမှ အခြေခံလိုအပ်ချက် ဖြည့်ဆည်းပေးမှုမှာ အလွန် မြင့်မားလျက်ရှိပါသည်။

အမျိုးသား သစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်း (၂၀၀၁-၂၀၃၀ ခုနှစ်)တွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော ဧက ၂.၂၇ သန်း တည်ထောင်ရန် လျာထားပြီး ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်း လောင်စာလိုအပ်ချက်၏ ၂၅%ကို ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများမှ ထောက်ပံ့နိုင်ရန် ရည်မှန်းထားပါသည်။

မဟာဗျူဟာစီမံချက်ကို အပိုင်း ၁၀ ပိုင်းဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး အပိုင်း (၅)တွင် ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများကို လည်းကောင်း အပိုင်း (၆)တွင် အားသာချက်၊ အားနည်းချက်၊ အခွင့်အလမ်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ ဆန်းစစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း အပိုင်း (၇)တွင် မဟာဗျူဟာမြောက်လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် မဟာဗျူဟာများကို လည်းကောင်း ဖော်ထုတ် တင်ပြထားပါသည်။

မဟာဗျူဟာမြောက်လုပ်ငန်းစဉ် (၆) ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပြီး မဟာဗျူဟာ (၂၈) ချက်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

- (က) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအပေါ်တွင် စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် သိရှိနားလည်မှုတိုး ပွားလာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ခ) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဂ) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ကုန်များကို အခြေခံ သည့်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (ဃ) အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ခိုင်မာအားကောင်း လာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- (င) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက် အကူပြုသည့် သုတေသန လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း
- (စ) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက် အကူပြုသည့် မူဝါဒနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကောင်းများဖန်တီးပေးခြင်း။

သို့ဖြစ်ပါ၍ သစ်တောများနှင့် နီးကပ်စွာ နေထိုင်ကြသော ဒေသခံပြည်သူများ၏ ဘဝရပ်တည် မှုသည် သစ်တောများအပေါ်တွင် များစွာမှီတည်နေသကဲ့သို့ သစ်ပင် သစ်တောများ ထာဝစဉ် တည်တံ့ဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ဒေသခံပြည်သူများအပေါ်တွင် မူတည်နေသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူ အစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခြင်းသည် နိုင်ငံအတွက် အလွန်အရေးကြီးကြောင်း ဖော်ပြ အပ်ပါသည်။

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက်

၁။ နိဒါန်း

ဤဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက် စီမံချက်တွင် ရေရှည်ရည်မှန်းချက်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများကို အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုထားသည့်အပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အားသာချက်၊ အားနည်းချက်၊ အခွင့်အရေးနှင့် အခက်အခဲများကိုလည်း ခြုံငုံသုံးသပ်တင်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ရာတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် မဟာဗျူဟာမြောက် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုချင်း၏ ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်မဟာဗျူဟာများကိုလည်း ဖော်ထုတ်တင်ပြထားပါသည်။ ဤမဟာဗျူဟာသည် နိုင်ငံအဆင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့ (Community Forestry National Working Group - CFNWG)အတွင်း အကြိမ်ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် တက်ရောက်ခဲ့သည့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ အပြုသဘောဆောင်သော ဆွေးနွေးချက်နှင့် အကြံပြုချက်များမှ ရရှိသော အသီးအပွင့်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ဒေသခံပြည်သူများ၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တည်ငြိမ်မှုတို့ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရရှိစေသည့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤမဟာဗျူဟာမြောက် စီမံချက်ဖြင့် လမ်းညွှန်မှုပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

၂။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း၏ လက်ရှိအခြေအနေ

ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ (Community Forestry Instructions - CFI) ကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ တရားဝင် စတင်တည်ထောင်လာခဲ့ပါသောကြောင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ ထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည် မြန်မာ့သစ်တော စီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုသမိုင်းတွင် ထူးခြားသည့် မူဝါဒ အပြောင်းအလဲတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

အမျိုးသားသစ်တောကဏ္ဍပင်မစီမံကိန်းအရလာမည့် ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော ဧရိယာ ၈၈(၂.၂၇)သန်း တည်ထောင်ပြီးဖြစ်ရန် သတ်မှတ်လျာထားပါသည်။ ယခင်က ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာတွင် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် တိုးတက်မှုနှေးကွေးခဲ့သော်လည်း ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းအရ

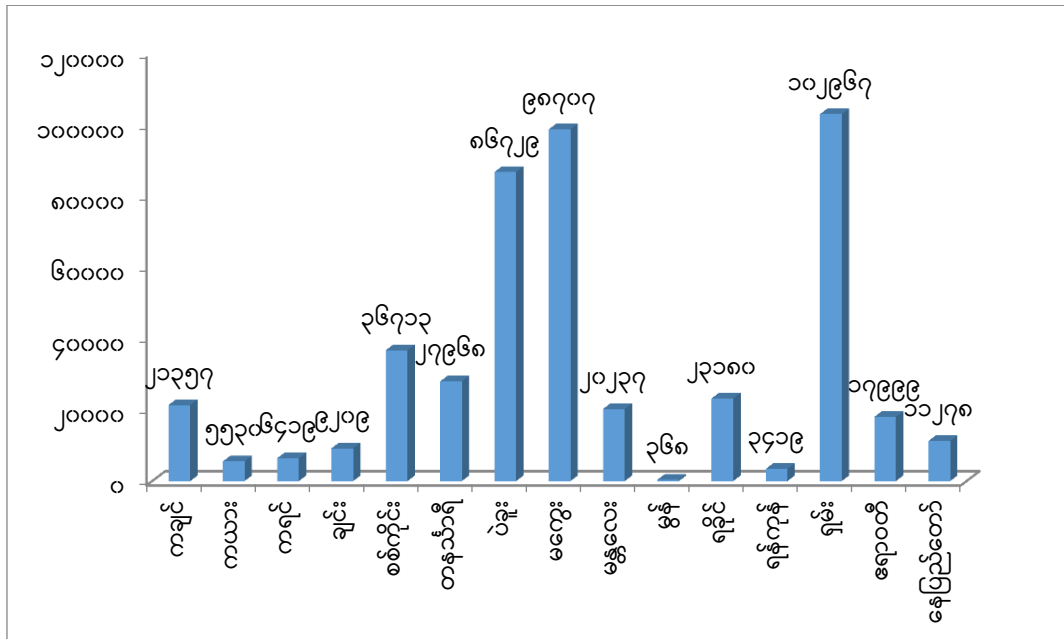
ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည့် အစိုးရသစ်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာပြီးနောက်တွင်မူ အရှိန် အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ခဲ့ပါသည်။

လူမှုစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ကို ဟန်ချက်ညီ စွာရရှိနိုင်မည့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ နိုင်ငံအဝန်းတွင် ပီပြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ် ငန်းအဖွဲ့ကို ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် လုပ်ငန်း တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများနှင့်အညီ လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့ကို သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ် ရှစ်ဦး၊ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် အခြားသောအစိုးရဌာနများမှ ကိုးဦး၊ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများမှ ရှစ်ဦး၊ စုစုပေါင်း ၂၅ ဦး တို့ဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို လည်း လေ့လာသူအဖြစ် လက်ခံထားရှိပါသည်။ အဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးကို ၃လလျှင်တစ်ကြိမ် ပုံမှန် ကျင်းပလျက်ရှိပြီး ယခုအချိန်ထိ ၁၂ ကြိမ် ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အစည်းအဝေး များ ပုံမှန်ကျင်းပနိုင်ရန် Regional Community Forestry Training Centre (RECOTC)၊ ဗြိတိသျှသံရုံး၏ Pyoe Pin Program နှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများမှ ပံ့ပိုးကူညီပေး လျက်ရှိပါသည်။

အဆိုပါအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် အဖွဲ့ဝင်များအကြား ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံ၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် သဘောထားအမြင်များကို လွတ် လပ်ပွင့်လင်းစွာ ဖလှယ်နိုင်ခြင်း၊ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်း ရွေးချယ်သတ်မှတ်နိုင်ခြင်းစသည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိခဲ့သည့်အပြင် အခြားသော ပူးပေါင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကိုလည်း ရရှိခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံ တကာနှင့် ပြည်တွင်းသစ်တောကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့်အညီ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်များ-၁၉၉၅ ကို ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် ပြန်လည် ပြင်ဆင် ထုတ်ပြန်ကြေငြာနိုင်ရန် အကူအညီပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

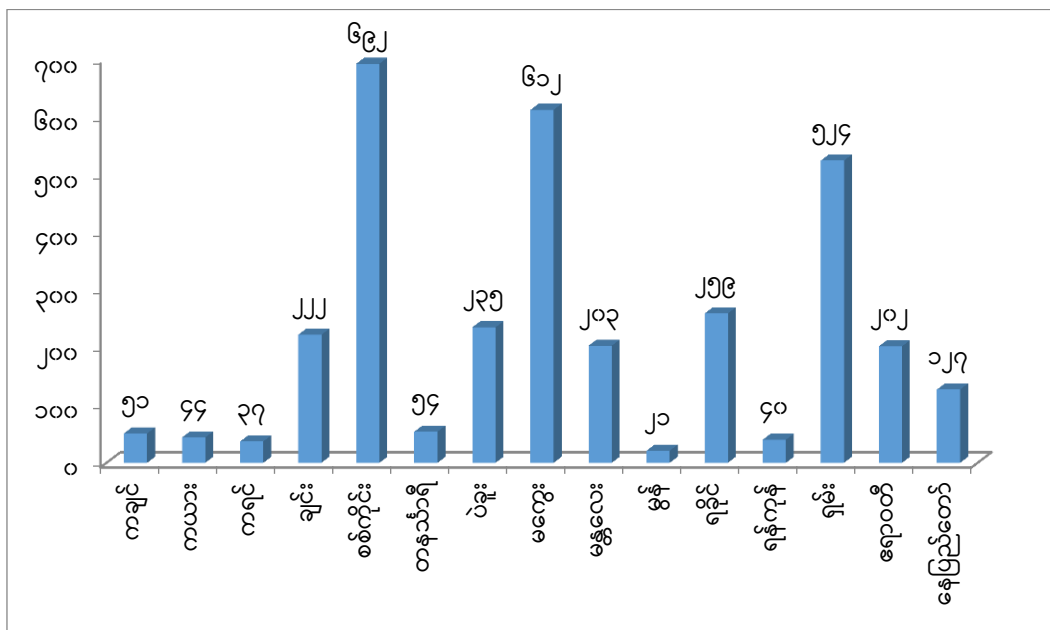
ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း တည်ထောင်ခြင်းအခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ သစ်တောအသုံးပြုသူ အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ ၉၄,၄၁၇ ဦး ပါဝင်သော အဖွဲ့ ပေါင်း ၃,၃၂၃ ဖွဲ့အတွက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော ဧရိယာ ၄၇၂,၀၇၉ ဧကကို ဆောင်ရွက်ခွင့်လက်မှတ် ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များ

အလိုက် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ပြီးစီးမှု အသေးစိတ်အချက် အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါ ပုံ ၁၊ ၂ နှင့် ၃ တို့တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

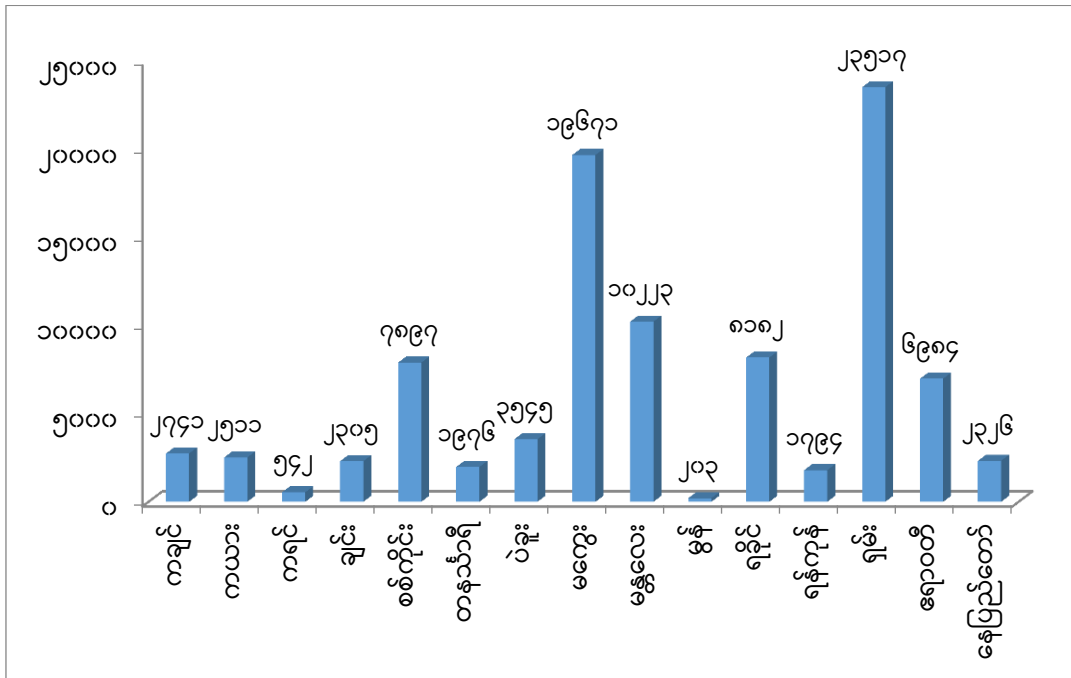
ပုံ (၁) - တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင် ပြီးစီးမှု

ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ပြီးစီးမှုအနေဖြင့် ဧရိယာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း ဧရိယာ ၁၀၂,၉၆၇ ဧက ရှိပါသည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင် ဧရိယာ ၃၆၈ ဧက တည်ထောင်ပြီးဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

ပုံ (၂) - တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းပြီး ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော အသုံးပြုသူအဖွဲ့များ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် ဒေသခံပြည်သူအသုံးပြုသူများအဖွဲ့အနေဖြင့် စုစုပေါင်း ၆၉၂ ဖွဲ့ ရှိ၍ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မွန်ပြည်နယ်တွင် စုစုပေါင်း အသုံးပြုသူအဖွဲ့ ၂၁ ဖွဲ့ သာလျှင် ရှိပါသည်။

ပုံ (၃) - တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အလိုက် တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းပြီး ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောတွင် ပါဝင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ရှမ်းပြည်နယ်သည် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော အသုံးပြုသူများအဖွဲ့များတွင် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၂၃,၅၁၇ စု ပါဝင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မကွေးတိုင်းဒေသကြီးသည် အိမ်ထောင်စု ၁၉,၆၇၁ စု ပါဝင်ပြီး ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်သည်။ မွန်ပြည်နယ်တွင် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၂၀၃ စု ပါဝင်၍ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အနည်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားများအား ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာကြည့်ခြင်း

(က) လုပ်ငန်းကဏ္ဍပြင်ပမှ သက်ရောက်မှုများ

မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝသယံဇာတများထိန်းသိမ်းရေး၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းရေး၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု ထိန်းချုပ်ရေးတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒနှင့် ဥပဒေများ အများအပြား

ရှိပြီး ဖြစ်သည့်အပြင် အဆိုပါကဏ္ဍများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာချုပ်များကိုလည်း လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။

သို့သော်လည်း လွန်ခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း တိုင်းပြည်ဝင်ငွေမဖြစ်မနေ လိုအပ်မှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုနိမ့်ကျမှုတို့ကြောင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသဘောတူ စာချုပ်စာတမ်းများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့သဖြင့် အကျိုးဆက်အဖြစ် သစ်တောသယံဇာတများ၊ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများ၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

သင့်လျော်သည့်ဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့် ကောင်းမွန်သည့် အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစနစ်များ မရှိသည့်အပြင် အဂတိလိုက်စားမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့မှုကြောင့် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများအပေါ် အနှုတ်လက္ခဏာဆောင်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရှိခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း ကံကောင်းထောက်မစွာ သစ်တောသယံဇာတများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် အခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် အလှူရှင်များ အရေအတွက်နှင့် ထည့်ဝင်သည့် ရန်ပုံငွေများ တိုးတက်လာသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့တို့မှ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှသံရုံး၏ Pyo Pin Programme, RECOFTC နှင့် FAO၏ Forest and Farm Facility (FFF) တို့က နည်းပညာနှင့် ရန်ပုံငွေများ ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိသည်။

(ခ) လုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွင်း မှ သက်ရောက်မှုများ

ပြည်သူလူထုအတွင်း ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးကျေးဇူးများအပေါ် သိရှိနားလည်မှုနှင့် စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းခြင်း၊ အချို့သော ဌာနဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများသည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် ဗဟုသုတပြည့်စုံမှုမရှိခြင်း၊ ဒေသခံပြည်သူများက သစ်တောမြေနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ အသုံးပြုပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်၍ သစ်တောဦးစီးဌာနအပေါ် ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့် မသေချာခြင်းနှင့် ဥပဒေ အကောင်အထည်ဖော်မှု အားနည်းခြင်း၊ အခွင့်ထူးခံလူတန်းစားများ လက်အတွင်းသို့ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း

နယ်မြေများရောက်ရှိသွားခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများတွင် ဗျူရိုကရေစီ စိတ်ဓာတ်ရှိနေခြင်း၊ အစိုးရဌာနများအကြား ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် သစ်တောအသုံးပြုသူအဖွဲ့များအား လုံလောက်သည့် ရန်ပုံငွေထောက်ပံ့ပေးနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည်။

၄။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက် ပေါ်ပေါက်လာပုံ

၂၀၁၅ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် (၆) ကြိမ်မြောက် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အစည်းအဝေးတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းကို အကျိုးရှိထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်လျက် “ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာ” ရေးဆွဲ ပြဌာန်းရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များသည် Ecosystem Conservation and Community Development Initiative (ECCDI) ရုံးတွင် ပထမအကြိမ်အစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအစည်းအဝေးသို့ ECCDI, RECOFTC, Pyoe Pin Program တို့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ Pyoe Pin Program၏ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သူ Mr. Oliver Springate-Baginski လည်းတက်ရောက်ခဲ့ပြီး မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက်တွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲမည့် အခန်းခေါင်းစဉ်များ မူကြမ်းကို ပြုစုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အဆိုပါ မူကြမ်းကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ သစ်တောဦးစီးဌာန ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (မူဝါဒနှင့်စီမံကိန်း) ဦးဆောင်သော ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်များအား ချပြဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်ထံသို့ မဟာဗျူဟာတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲလိုသည့် မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (Strategic Theme)များကို သစ်တောဦးစီးဌာနက အကြံပြုပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်က “ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက် - ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ သုံးသပ်စဉ်းစားရန် အကြံပြုချက်များ (၂၀၁၆ခုနှစ်

ဇူလိုင်လ) (Community Forestry: A Strategic Plan – Options and suggestions for the CFNWG, July 2016)” အမည်ဖြင့် မူကြမ်းပြုစု၍ ပေးပို့လာခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါမူကြမ်းကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သည့် (၉)ကြိမ်မြောက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ CFNWG အစည်းအဝေးတွင် ရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ဆွေးနွေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အစည်းအဝေးဆုံးဖြတ်ချက်အရ မူကြမ်းကို အပြီးသတ်ပြန်လည် သုံးသပ်ရန်အတွက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသည့် ဒေါက်တာကျော်တင့်၊ ဒေါက်တာမောင်မောင်သန်း၊ ဦးဆလှိုင်ကျေးလျန်ထောင်း၊ ဦးခင်မောင်လတ်၊ ဦးထွန်းပေါ်ဦး၊ ဦးဝင်းမြင့်၊ ဦးကြင်ဝင်းနှင့် ဦးအောင်သန့်ဇင်တို့ ပါဝင်သည့် ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ပြန်လည်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့က “ဒေသခံပြည်သူအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက် ၂၀၁၇-၂၀၂၀” ကိုပြုစုတင်ပြနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့မှ တင်ပြလာခဲ့သော အပြီးသတ် မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက်ကို (၁၀) ကြိမ်မြောက်၊ (၁၁)ကြိမ်မြောက်နှင့်(၁၂) ကြိမ်မြောက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားအဆင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့ အစည်းအဝေးများတွင် အဓိကထား ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။

၅။ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများ

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့များအား သစ်တောသယံဇာတ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့်အပ်နှင်းရန်၊ လူမှုရေးအရ တရားမျှတမှု ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျှော့နည်း ကျဆင်းစေရန်နှင့် သစ်တောသယံဇာတများ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စသည်တို့အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်သည့် အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု မဟာဗျူဟာ တစ်ရပ်အနေဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရန်။

(ခ) ရည်ရွယ်ချက်

နိုင်ငံတစ်ဝန်းရှိ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့တို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် တည်ငြိမ်မျှတလာစေရေးတို့အတွက် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းသည့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ တည်ထောင်ရာတွင် လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရ အကျိုးအမြတ်ရရှိသော ဒေသခံပြည်သူ

အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း အခြေပြု စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လည်းကောင်း ကူညီပံ့ပိုးနိုင်ရန်။

(ဂ) အခြေခံမူများ

- (၁) ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်တောများစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို ဒေသခံပြည်သူများသို့ အပ်နှင်းရေးအတွက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကျိုးဆက်စပ် သက်ဆိုင်သူများအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်စေရန်၊
- (၂) ဒေသခံပြည်သူတို့၏ လူမှုစီးပွားဘဝကို အလေးထားမြှင့်တင်ရန်၊
- (၃) နိုင်ငံအဆင့်နှင့်ဒေသအဆင့်တို့၌ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံအဆင့်နှင့်ဒေသအဆင့် မူဝါဒများချမှတ်ခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဒေသခံပြည်သူတို့က အရေးပါသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လာစေရန်၊
- (၄) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်ကို အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများပူးပေါင်း၍ တာဝန်ယူမှုနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာ ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၅) ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု လျော့ချရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အကူပြုရန်၊
- (၆) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ငန်းများတွင် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ပူးပေါင်းပါဝင်လာနိုင်စေရန်၊
- (၇) အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး ကြိုးပမ်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ဒီမိုကရေစီထွန်းကားရေး လုပ်ငန်းစဉ်တို့တွင် အထောက်အကူပြုနိုင်ရန်။

၆။ အားသာချက်၊ အားနည်းချက်၊ အခွင့်အလမ်းနှင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများကို ဆန်းစစ်ခြင်း

(က) အားသာချက်များ

- (၁) မူဝါဒနှင့် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုအားကောင်းခြင်း၊
- (၂) တိကျစွာ ပြဌာန်းသတ်မှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်၊ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် မဟာဗျူဟာများရှိခြင်း၊
- (၃) သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ပီပြင်သည့်ဦးဆောင်မှုနှင့် ခိုင်မာသော ကတိကဝတ်များရှိခြင်း၊

- (၄) ရှင်းလင်းတိကျသည့်လုပ်ငန်းလျာထားချက်ရှိပြီး အဆိုပါလျာထားချက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောကဏ္ဍတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများနှင့်အညီ ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်ရှိခြင်း၊
- (၅) ပြည်သူများအတွင်း ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးကျေးဇူးများကို သိရှိနားလည်သဘောပေါက်မှု တိုးမြှင့်လာခြင်း၊
- (၆) ဒေသခံပြည်သူလူထုအခြေပြု သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း၊
- (၇) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း တည်ထောင်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်အောင်မြင်မှုများအပေါ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးမည့် အမျိုးသားအဆင့်ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့ရှိခြင်း၊
- (၈) ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်နှင့် ခရိုင်အဆင့် အသီးသီးတွင် ဒေသခံပြည်သူအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက် လျက်ရှိခြင်း၊
- (၉) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးသည့် သင်တန်းကျောင်းများနှင့် လုပ်ငန်းခွင်အရောက်သင်တန်း ပို့ချမှုအစီအစဉ်များရှိခြင်း။

(ခ) အားနည်းချက်များ

- (၁) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ်၊ စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများနှင့် ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများအပေါ် သိမြင်နားလည်မှု အားနည်းနေဆဲဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) သစ်တောဦးစီးဌာန အပါအဝင် အစိုးရဌာနများအပေါ်တွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အကျိုးခံစားခွင့်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ယုံကြည်မှုအားနည်းခြင်း၊
- (၃) သစ်တောနယ်မြေပြင်ပတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ခက်ခဲကြန့်ကြာခြင်း၊
- (၄) မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်သေချာမှုမရှိခြင်းနှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော်မှု အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်

သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ထားသည့် ဧရိယာများ အခွင့်အရေး သမားတို့၏ လက်တွင်းသို့ ရောက်ရှိခြင်းနှင့် ပဋိပက္ခများ ရှိခြင်း၊

- (၅) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းတည်ထောင်ခြင်း လုပ်ငန်း အတွက် ရန်ပုံငွေခွဲဝေချထားမှု နည်းပါးခြင်းနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု အားနည်းခြင်း၊
- (၆) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းထွက်ကုန်များကို အခြေခံသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လက်တွေ့ အသုံးချ သုတေသနလုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း၊
- (၇) တိုင်းရင်းသားများ နေထိုင်သည့်ဒေသများတွင် ဘာသာစကား အခက် အခဲ ရှိခြင်း၊
- (၈) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုနှင့် အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်မှုလုပ်ငန်းများ အားနည်းခြင်း၊
- (၉) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းများအောင်မြင်ရန် သစ်တောဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု အခန်းကဏ္ဍ တိုးမြှင့်ပေးရန် လိုအပ်ခြင်း၊

(ဂ) အခွင့်အလမ်းများ

- (၁) ပြည်သူလူထု ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ဒီမိုကရေစီအစိုးရတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာခြင်းနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက် လျှက်ရှိခြင်း၊
- (၂) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများနှင့် အဆိုပါလုပ်ငန်း များမှ ထွက်ကုန်များကို စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နိုင်ငံ တကာမှ ငွေကြေးထောက်ပံ့သည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးမြှင့်လာခြင်း၊
- (၃) အမျိုးသားမြေအသုံးချမှုမူဝါဒတွင် ဒေသခံပြည်သူများ၏ ဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ စီမံခန့်ခွဲလျက်ရှိသည့် မြေဧရိယာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသိအမှတ်ပြုထားသဖြင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တော လုပ် ငန်းတည်ထောင်မှုအတွက် အခွင့်အလမ်းများ ကောင်းမွန်လာနိုင်ခြင်း၊
- (၄) အမျိုးသားပြန်လည်စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးကို ဖော်ဆောင်ပေးမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေခြင်းကြောင့် တိုင်းရင်း သားလူမျိုးစု ဒေသများတွင် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အခြေအနေကောင်းမွန်လာခြင်း။

(ဃ) ခြိမ်းခြောက်မှုများ

- (က) ခေတ်သစ်နိုင်ငံရေးကာလတွင် ကြိုတင်ခန့်မှန်းရန်ခက်ခဲသည့် နိုင်ငံတကာဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုများရှိလာနိုင်သောကြောင့် အရှိန်ရရှိနေပြီဖြစ်သော ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် လုပ်ငန်းများအပေါ်တွင် အကျိုးသက်ရောက်မှု များရှိနိုင်ခြင်း၊
- (ခ) နိုင်ငံအဆင့်တွင် ပိုမိုအရေးကြီးသည့် ကိစ္စရပ်များ ဆောင်ရွက်လာရခြင်းကြောင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအပေါ် အားစိုက်ဆောင်ရွက်မှု လျော့နည်းလာနိုင်ခြင်း၊
- (ဂ) နိုင်ငံအဆင့်တွင် သစ်တောမူဝါဒနှင့် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှုစနစ်များ အပြောင်းအလဲဖြစ် ပေါ်နိုင်ခြင်း။

၇။ မဟာဗျူဟာမြောက်လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ပန်းတိုင်များ၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

(က) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၁)

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအပေါ်တွင် စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် သိရှိနားလည်မှု တိုးပွားလာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပန်းတိုင်

အများပြည်သူတို့အတွင်း ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများကို စိတ်ဝင်စားနားလည်မှုကျယ်ပြန့်နိုင်စေမည့်လမ်းစာ။

ရည်ရွယ်ချက်

အကျိုးဆက်စပ်သက်ဆိုင်သူများအားလုံးနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများအတွင်း ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်စားမှု၊ နားလည် သဘောပေါက်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်များ မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့၏ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတိုးတက်လာစေရန်။

ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ

- (၁) အဖွဲ့အစည်းအမျိုးမျိုးအတွင်း ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သိနားလည်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ အများပြည်သူတို့အတွက် ပြန်ကြားရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးပါသည့် အဖွဲ့

အစည်းများအတွက် ပုံနှိပ်စာအုပ်များ ထုတ်ဝေပေးခြင်းနှင့် လေ့လာရေးခရီးစဉ်များ စီစဉ်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအရ အရေးပါသူများအား တိုက်ရိုက် တွေ့ဆုံရှင်းလင်းတင်ပြခြင်းနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများနှင့် သစ်တောအသုံးပြုသူ အဖွဲ့ဝင်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း၊

- (၂) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ရရှိနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးများနှင့် အခွင့်အရေးများကို သစ်တောဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၊ အခြားအစိုးရဌာန ဝန်ထမ်းများ၊ ဒေသခံပြည်သူများနှင့် အကျိုးဆက်စပ်ပတ်သက်သူများက ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိရှိ နားလည်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၃) လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်လာစေရန် အစိုးရဌာန ဝန်ထမ်းများနှင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ဝင်များအား လိုအပ်သလို သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးခြင်း၊
- (၄) သတင်းဆောင်းပါးများ၊ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်သံအစီအစဉ်များ စသည့် သတင်းမီဒီယာများဖြင့် အသိပညာ တိုးမြှင့်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ခ) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၂)

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပန်းတိုင်

နိုင်ငံအဆင့်လျာထားချက်ကိုပြည့်မီစေရန် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများ ကို အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန်။

ရည်ရွယ်ချက်

ဤမဟာဗျူဟာမြောက် စီမံချက်ကာလ (၃)နှစ်အတွင်း ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တော ၂၉၅,၀၀၀ဧက (၁၁၉,၄၃၃ ဟက်တာ) တည်ထောင်သွားရန်။

ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

- (က) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ရန် သင့်လျော်သည့် ဧရိယာများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် အကျိုးဆက်စပ်သက်ဆိုင်သူများ၊ ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခြင်း၊

- (ခ) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောများ တည်ထောင်ရန်နှင့် ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိရေးအတွက် မိတ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များကို စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း၊
- (ဂ) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော အုပ်ချုပ်လုပ်ကိုင်မှု စီမံချက်များ ကို သစ်တောအသုံးပြုသူအဖွဲ့များက ပူးပေါင်းပါဝင်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ရေးဆွဲ နိုင်ရန်အတွက် စနစ်တကျပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် ကူညီ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဃ) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခွင့်လက်မှတ် ပေးအပ် ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို လျင်မြန်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (င) ဒေသခံပြည်သူအစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းကို သစ်တောဦးစီးဌာန၏ အဓိကသစ်တောလုပ်ငန်းများကဲ့သို့ အောင်မြင်စေရေးအတွက် အလေးထား ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊
- (စ) ဒေသခံပြည်သူများက အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်လာ ကြစေရေးအတွက် စည်းရုံး ပညာပေးခြင်းများပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဆ) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း အခြေခံသည့် အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (ဇ) လက်ရှိဒေသခံပြည်သူများက ထိန်းသိမ်းထားသော သစ်တောများနှင့် ဒေသခံ လူမျိုးစုများက ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသော သစ်တော ဧရိယာများအား အသိအမှတ်ပြုခြင်းနှင့် (ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင် ရွက်ခွင့်လက်မှတ်) အတည်ပြုချက်ပေးခြင်း၊
- (ဈ) ပေးအပ်ပြီးသော ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက် ခွင့်လက်မှတ်များ၏ အရေအတွက်နှင့် သစ်တောဧရိယာပမာဏ၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေမှုအခြေအနေ၊ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုကို ထိခိုက်စေသည့် နှောင့် နှေးကြန့်ကြာမှုများနှင့် အခြားအခက်အခဲများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် သွက်လက်လျင်မြန်စွာ ဖြေရှင်းပေးခြင်း၊

(ဂ) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၃)

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ကုန်များကို အခြေခံသည့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပန်းတိုင်

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းကိုအခြေခံသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ရှင်သန် ဖွံ့ဖြိုးလာစေပြီးလျှင် ပြည်သူလူထုအတွင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေများတိုးတက်လာစေရန်။

ရည်ရွယ်ချက်

ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းမှ ထွက်ကုန်များကို အခြေခံသည့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း အရေအတွက် (၅၀) တည်ထောင်ရန်။

ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

- (၁) သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ သစ်၊ ကြိမ်၊ ဝါး၊ စိုက်ပျိုးသီးနှံ) ကို တန်ဖိုးမြှင့်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် အသေးစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ သဘာဝအခြေခံ ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့် ဂေဟစနစ်ဝန်ဆောင်မှုများ စသည်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်း အခြေခံ စမ်းသပ်စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် တတ်နိုင်သမျှ ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်း၊
- (၂) သစ်တောအသုံးပြုသူအဖွဲ့များနှင့် ယင်းတို့၏ မိတ်ဘက်စီးပွားရေး လုပ်ငန်း များကို တတ်နိုင်သမျှ ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်း၊ (ဥပမာ သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဥပဒေရေးရာနှင့် စီးပွားရေးရာတွင် ကူညီ ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ရောင်းကုန် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကူညီခြင်း)။
- (၃) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအခြေခံ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အကြား ကွန်ယက်များဖွဲ့စည်းပေးခြင်း။

(ဃ) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၄)

အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် သစ်တော ဦးစီးဌာန၏ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း အဖွဲ့များ ခိုင်မာ အားကောင်းလာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပန်းတိုင်

အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် သစ်တော ဦးစီးဌာန၏ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့များကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း ရန်နှင့် ခိုင်မာအားကောင်းလာစေရန်။

ရည်ရွယ်ချက်

အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် သစ်တော ဦးစီးဌာန၏ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့များသည် ဒေသခံ ပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်ကို ချောမွေ့မြန်ဆန်စွာ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပြီးလျှင် တွေ့ကြုံရသည့် အခက်အခဲများ ကိုလည်း ကူညီဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် ယုံကြည်အားကိုးရသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်လာစေရန်။

ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ

- (၁) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိစေမည့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း ရေးဆွဲခြင်း၊ ချမှတ်ထားသည့် မဟာဗျူဟာများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ် များ စီစဉ်ပေးခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေကို စဉ်ဆက်မပြတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊
- (၂) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော တည်ထောင်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲသည့်စနစ်တည်ထောင်ခြင်း၊
- (၃) သတင်းအချက်အလက်များကို စုစည်းခြင်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုများနှင့်အညီ စဉ်ဆက်မပြတ် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအကြားတွင် လည်းကောင်း ပြင်ပ အဖွဲ့ အစည်းများသို့ လည်းကောင်း ဖြန့်ဝေပေးခြင်း၊
- (၄) အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ လက်အောက်တွင် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်နှင့် ခရိုင်အဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့် တင်ပေးခြင်း၊

- (၅) တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်နှင့် ခရိုင်အဆင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်း စီမံချက်များ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် အရင်းအမြစ်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း၊
- (၆) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရန်ပုံငွေတစ်ရပ် တည်ထောင်ခြင်း၊

(င) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၅)

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူ ပြုသည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပန်းတိုင်

စဉ်ဆက်မပြတ်ဆောင်ရွက်နေသည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် ရလဒ်များ ကိုအခြေခံ၍ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တည်ငြိမ်မှု ကို အထောက်အကူပြုသည့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ရန်။

ရည်ရွယ်ချက်

အောင်မြင်၍အကျိုးရှိသည့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများ တည်ထောင်ရန်နှင့် ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် လုပ်ငန်းများ ချဲ့ထွင်ဆောင် ရွက်နိုင်ရန်။

ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းသည် အချိန်ယူ၍ ဆောင်ရွက်ရသော လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဂေဟစနစ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်သည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်၍ ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုများ ပံ့ပိုးပေးရာ တွင် လုပ်ငန်းသဘောသဘာဝအား နားလည်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

- (၁) ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် သုတေသနလုပ်ငန်း များရွေးချယ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ တာဝန်ပေးခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် အကူအညီများပေးခြင်း၊
- (၂) သစ်တောအသုံးပြုသူများအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်း၍ နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းစီမံချက်နှင့် အညီ လက်တွေ့အသုံးချ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အရေး ပါသော ရလဒ်များအား အများပြည်သူသို့ ထုတ်ပြန်ပေးခြင်း၊

- (၃) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် ရလဒ်များအား မူဝါဒပြင်ဆင်ရေးဆွဲရာတွင် အသုံးပြုခြင်း။

(စ) မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ် (၆)

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည့် မူဝါဒနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။

ပန်းတိုင်

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည့် မူဝါဒနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကောင်းများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖန်တီးပေးရန်။

ရည်ရွယ်ချက်

နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၊ မူဝါဒများနှင့်အညီ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည့် မူဝါဒနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကောင်းများ ဖန်တီးပေးရန်။

ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ

- (၁) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မူဝါဒကို စဉ်ဆက်မပြတ် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်း၊
- (၂) ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် တည်ဆဲဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ခြင်း၊
- (၃) အမျိုးသားအဆင့်နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများနှင့် မူဝါဒများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊
- (၄) အမျိုးသားသစ်တောကဏ္ဍ ပင်မစီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြထားသော လျာထားဧရိယာအား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း။

၈။ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက် စီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာ ဗျူဟာကို နိုင်ငံအဝန်းရှိ သစ်တောဦးစီးဌာန အဆင့်ဆင့်တွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စီမံခန့်ခွဲရန် တာဝန်ရှိသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများကို သစ်တော ဦးစီးဌာနကိုယ်စား သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံးရှိ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့က ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲသွားပါမည်။

သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းစီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်နှင့်ခရိုင်အဆင့် သစ်တောဦးစီးဌာနများတွင် CF Unit အဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်/ခရိုင် ဒေသခံ ပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များသည် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုများကို သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစု အဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းအဖွဲ့သို့ ပုံမှန် ပြုစုတင်ပြရမည်။

၉။ လုပ်ငန်းအထောက်အကူပြု အရင်းအမြစ်များလိုအပ်ချက်

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ မဟာဗျူဟာမြောက်စီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် လူအင်အား၊ ပစ္စည်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အရင်းအမြစ်များ လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ သစ်တောဝန်ထမ်းများက ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဒေသခံပြည်သူ များကို ဟောပြော စည်းရုံးခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် လုံလောက်သည့် ဝန်ထမ်းအရေအတွက် ခန့်ထားပေးရန်နှင့် ခန့်ထားသည့် ဝန်ထမ်း များက ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အယူအဆနှင့် အကျိုး ကျေးဇူးများကို သိရှိနားလည်ပြီး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တတ်ကျွမ်းလာစေရန် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ပေးသည့် သင်တန်းများ ပို့ချပေးရန် လိုအပ်သည်။

သစ်တောဦးစီးဌာနရုံးများကို ခေတ်မီရုံးသုံးနှင့် လုပ်ငန်းခွင်သုံး စက်ပစ္စည်း ကိရိယာ များ အလုံအလောက် ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ စတင်တည်ထောင်ရန်နှင့် ရေရှည်တည်တံ့အောင် ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် လုံလောက်သော ရန်ပုံငွေရရှိရေးသည် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ရန်ပုံငွေ စဉ်ဆက်မပြတ် ရရှိထောက်ပံ့နိုင်ရန်အတွက် ဒေသခံ

ပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးရေး ရန်ပုံငွေတစ်ရပ် ထူထောင်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ အဆိုပါရန်ပုံငွေအတွက် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ မတည်ငွေနှင့် နိုင်ငံတကာအလှူရှင်များ၏ ထည့်ဝင်ငွေများ လိုအပ်ပါသည်။

၁၀။ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် အစီရင်ခံခြင်း

ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများ၏တိုးတက်မှု၊ သစ်တောဝန်ထမ်းများနှင့် သစ်တောအသုံးပြုသူအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တို့ကို စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့် စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့သည် သစ်တောဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အခြေစိုက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့က ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များအနက် အဓိကျသည့် လုပ်ငန်းများတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရန် လွယ်ကူပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းစနစ်တစ်ခု ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည်။

ခရိုင်အဆင့် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်း အဖွဲ့များအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းမှ သစ်တောအသုံးပြုသူအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းလျက် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဆန်းစစ်ခြင်းစနစ်ကိုအသုံးပြု၍ ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေတို့ကို ပုံမှန် မျက်ခြေမပြတ် စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်လျက် ရရှိသည့်ရလဒ်များကို အစီရင်ခံစာပြုစု၍ သစ်တောဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး အခြေစိုက် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသားအဆင့် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့တို့သို့ တင်ပြရန် ဖြစ်သည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ရုံး ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် ဒေသခံပြည်သူ အစုအဖွဲ့ပိုင်သစ်တော လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေနှင့် အစုအဖွဲ့များနှင့် တာဝန်ရှိ သစ်တောဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အနေအထားတို့ကို သုံးသပ်၍ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံတင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။

၁၁။ မဟာဗျူဟာလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
မဟာဗျူဟာ(၁) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအပေါ်တွင် စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် သိရှိနားလည်မှု တိုးပွားလာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိ အခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက်ရ မည့် အချိန် (Target Year)
ဟောပြောပွဲများတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ခြင်း (Media ,TVchannel,documentary) များအသုံးပြု၍ အသိပညာပေး ခြင်း	၂	ဆောင်ရွက်မှု အားနည်း	ဘာသာစကား၊ ရန်ပုံငွေ၊ လမ်းညွှန်ချက်	ဘာသာပြန်	သစ်တော+တိုင်းရင်းသား ရေးရာဝန်ကြီးဌာန	၃ နှစ်
လက်ကမ်းစာစောင်/စာအုပ်များ ဖြန့်ဝေခြင်း	၁	ဆောင်ရွက်မှုမရှိ	ရန်ပုံငွေ	ရှိ	သစ်တော + ပြန်ကြား ရေး၊ Social media	။
လေ့လာရေးခရီး(ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ)	၃	နည်းပါး	ရန်ပုံငွေ	ရှိ	သစ်တော + CSO/NGO	။
CF ဆိုင်ရာ အခြေခံ(basic concept) ကို CSO များ ကို သင်တန်းပေးရန်လို (တသမတ်တည်း ဖြစ်စေရန်)	၆	နည်းပါး	ရန်ပုံငွေ	ရှိ	သစ်တော + CSO/NGO	။
ဆက်စပ်ဌာန၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များအား အမြင်ဖွင့်ပေးရန်	၄	မရှိ	သင်ရိုးညွှန်း တမ်း+ ရန်ပုံငွေ	ရှိ	အုပ်ချုပ်ရေး+ သစ်တော	။
	၅	မရှိ	ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု+ မူဝါဒ	ရှိ	သစ်တော	စဉ်ဆက် မပြတ်

မဟာဗျူဟာ(၂) CF လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း (စီမံကိန်း ၃နှစ်အတွင်း ၂၉၅,၀၀၀ဧက တည်ထောင်ခြင်း)

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေ အနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေ အနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရ မည့်အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက်ရ မည့် အချိန် (Target Year)
CF တည်ထောင်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ် များအတွက်အထောက်အပံ့ပေးရန်	၁	အားနည်း	သင်တန်းများ (CF implementation)၊ ရန်ပုံငွေ	ရှိ	သစ်တော	စဉ်ဆက် မပြတ်
CFအဖွဲ့တွင်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ရေးဆွဲရန်	၄	အားနည်း	သင်တန်း၊ လမ်းညွှန်ချက်	ရှိ	သစ်တော, CSO	။
စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ခြင်း	၅	အားနည်း	ဟောပြောပွဲ	ရှိ	သစ်တော, CSO, NGO, INGO	။
အသုံးပြုသူအဖွဲ့များအတွက် ချေးငွေ/ ပံ့ပိုးငွေရရှိရန်	၂	အားနည်း	မူဝါဒ	မရှိ	CFNWG	။
ရည်ရွယ်ချက်နှင့်အညီ အုပ်ချုပ် လုပ်ကိုင်မှုစီမံချက် ရေးဆွဲခြင်း	၃	အားနည်း	သင်တန်း	ရှိ	သစ်တော, CSO	။
CF အား ဥပဒေအရ အကာ အကွယ်ပေးနိုင်ရေး	၆	အားနည်း	မူဝါဒ	မရှိ (မူဝါဒတွင် ဆွေးနွေးရန်)	CFNWG	။
လက်မှတ်ရပြီး CF များအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အစီရင်ခံတင်ပြခြင်း	၇	အားနည်း			သစ်တော +FUG	။

မဟာဗျူဟာ(၃) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းများမှ ထုတ်ကုန်များကို အခြေခံသည့် အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာ စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း (စီမံကိန်း ၃နှစ်အတွင်း အရေအတွက် (၅၀) တည်ထောင်ရန်)

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
(က) သစ်တောဥပဒေစိုးမိုး မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက် ခြင်း	၃	အချို့နေရာများတွင် သစ်တောဥပဒေ စိုးမိုးရန် အခက်အခဲရှိ	တိုးချဲ့ပညာ ပေးရန်	ဆောင်ရွက်နိုင် ခြေရှိ	CF Unit (သစ်တောဦးစီး ဌာန)	စဉ်ဆက် မပြတ်
ဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက် ပေးခြင်း	၂	CF အသုံးပြုသူအဖွဲ့များ ဆိုင်ရာကွန်ယက်အဖွဲ့ အချို့ ဖွဲ့စည်းနိုင်ပြီး (ရှမ်း၊ တနင်္သာရီ၊ ဧရာဝတီ)	တစ်နိုင်ငံလုံး CF အသုံးပြု သူများ ကွန်ယက်	FAO cropland project နှင့် ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်ရန်	သစ်တော၊ NGO, INGO, CSO, အသုံးပြုသူ အဖွဲ့များ	။
CFမှ ထွက်ရှိသည့် သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းများ ထုတ်ယူ ရောင်းချခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ထုတ်ပြန်ခြင်း	၁	လက်ရှိတွင် ဌာနမှ ထုတ်ပြန် ကျင့်သုံးနေသော လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများရှိ၊ CF အတွက် ပြန်လည် ပြင်ဆင်လျက် ရှိ	လုပ်ထုံးလုပ် နည်း ထုတ်ပြန် ရန်	FFI မှ CFTLOP ပြင်ဆင်လျက်ရှိ	CFNWG, CF Unit	၁နှစ်
သဘာဝကိုအခြေခံသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း(CBT/ Eco-Tour)ဆောင်ရွက် နိုင်ရေးပံ့ပိုးကူညီခြင်း	၄	ရှမ်းပြည်နယ်တွင် အကောင် အထည်ဖော်လျက်ရှိ	Ecolodge ဆိုင်ရာ စည်း မျဉ်းစည်းကမ်း များ ထုတ်ပြန် ရန်လို	အလားအလား ကောင်းသော CF များအား ရှာဖွေ ဖော်ထုတ် ရန်ရှိ	CFNWG, CF Unit, INGO, CSO, အသုံးပြုသူ အဖွဲ့များ	စဉ်ဆက် မပြတ်

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
(ခ) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း	၂	CFNWG, CF Unit, NGO, INGO များ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ	ရန်ပုံငွေ	သစ်တောမှ ဦးဆောင်၍ လက်ရှိဆောင် ရွက်နေသည့် Projects များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင် ရွက်လျက်ရှိ	CFNWG, CF Unit, INGO, CSO စသည့်	နှစ်စဉ်
ပြင်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရရှိရန် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း	၃	မရှိသေးပါ	လုပ်ထုံးလုပ် နည်း၊ မူဝါဒ၊ ရန်ပုံငွေ	World Bank,	သစ်တော, World Bank	၃နှစ် နှင့် အထက်
လှည့်ပတ်ရန်ပုံငွေထူထောင် နိုင်ရေးပံ့ပိုးကူညီခြင်း	၅	RECOFTC, TNRP, OIKOS စီမံကိန်းဧရိယာရှိ ကျေးရွာများတွင် အကောင် အထည်ဖော်လျက်ရှိ	ရန်ပုံငွေ	စီမံကိန်းများ ရေး ဆွဲရာတွင် ထည့် သွင်း ရေးဆွဲခြင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များမှ ရန်ပုံ ငွေ ထည့်ဝင်ခြင်း	သစ်တော, INGO, CSO, အသုံးပြုသူ အဖွဲ့များ	၃နှစ် နှင့် အထက်
Private Public Partnership ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး ပံ့ပိုးကူညီခြင်း	၄	မရှိသေးပါ	ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ရန်	ပိုမိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်	သစ်တော, INGO, CSO, အသုံး ပြုသူအဖွဲ့များ၊ ပုဂ္ဂလိ	၃နှစ် နှင့် အထက်

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
CF ထုတ်ကုန်များအတွက် လိုင်စင်ကိစ္စရပ်များ ဆောင် ရွက်ရာတွင် လွယ်ကူ ချောမွေ့စေရေး ဆက်စပ်ဌာနများကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	ဌာနအလိုက်လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များရှိ၊ ပူးပေါင်းဆောင် ရွက်မှုအားနည်းနေ	ဆက်စပ်ဌာန များနှင့် သက် ဆိုင်ရာ တိုင်း/ ပြည်နယ်အစိုး ရများ သိရှိစေ ရေး ဆောင် ရွက်ရန်	CFNWG မှ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်လျက်ရှိ	CFNWG, CFD/SWG, CFDWG, CF Unit,	၁နှစ်
CFE အလားအလာရှိသော CF /CFUGများ ဖော်ထုတ် ခြင်း	၁	အခြေခံအချက်အလက်ရှိ CF UG စာရင်းရှိ	အလားအလာ ရှိသော ထုတ် ကုန်၊ အမျိုး အစား၊ ပမာဏ လိုအပ်	CF Unit၊ စီမံကိန်းဆောင် ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများ	သစ်တော၊ CFNWG	၂ နှစ်
ကွန်ရက်/အသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ချိတ်ဆက် နိုင်ရေး အလုပ်ရုံဆွေးနွေး ပွဲ ကျင်းပခြင်း	၂	အနည်းငယ်ရှိ	ပံ့ပိုးကူညီမှု၊ နှစ်အလိုက် ပုံမှန်ဆောင် ရွက်မှု မရှိ	Project များ ရေးဆွဲရာတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲ လျက်ရှိ	သစ်တော၊ INGOs၊ NGOs၊ CSOs	နှစ်စဉ်
သက်ဆိုင်ရာဒေသ၏နိုင်ငံ ရေးအခြေအနေများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍မူဝါဒ များဖော်ထုတ်ချမှတ် ခြင်း		Ethnic armed group ရှိသော နေရာများတွင် မဆောင်ရွက်နိုင်ပါ	တည်ငြိမ်ရေးသ စ်တော ဥပဒေ စိုးမိုးရေး၊	ပြည်တွင်းငြိမ်း ချမ်းရေး ရှိနိုင် မည့် အပေါ် မူတည်	နိုင်ငံတော်အဆင့်	

မဟာဗျူဟာ(၄) အမျိုးသားအဆင့်ဒေသခံပြည်သူ့အစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းအဖွဲ့နှင့်သစ်တောဦးစီးဌာန၏ဒေသခံပြည်သူ့အစုအဖွဲ့ပိုင်
သစ်တော လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ခိုင်မာအားကောင်းလာစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေ အနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက်ရ မည့် အချိန် (Target Year)
ဒေသအဆင့် CFRWG များ နှင့် ခရိုင်အဆင့်CFDWG များဖွဲ့စည်းခြင်း။	၁	မရှိ	ဖွဲ့စည်းပုံ	ရှိ	သစ်တော+CSO/NGOs	၁နှစ်
အစည်းအဝေး(CFNWG၊ CFRWG ၊ CFDWG၊ CF Unit)	၁	CFNWG, CF Unit	ထိရောက်တဲ့ ဆန်းစစ်မှု	ရှိ	သစ်တော+CSO/NGOs	နှစ်စဉ်
စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင် ပေးခြင်း	၃	အားနည်း	သင်တန်း(တိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊မြို့နယ်) CF Unit)	ရှိ	သစ်တော+CSO/NGOs	။
မြို့နယ်အဆင့်ထိ CF Network ဖွဲ့စည်းရန်နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရန်	၂	မရှိ	Social media/ ဆွေးနွေးပွဲ	ရှိ	သစ်တော+CSO/NGOs	။

မဟာဗျူဟာ(၅) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
ကြိုးဝိုင်းကျူးကျော် များတွင် CF များ အား policy review လုပ်ရန်	၁	မဖြစ်မနေ CF စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင် စေခြင်း	Adaptive Management ဖြစ်ရန်လို	အခြားသော တက္ကသိုလ် (Academic	သစ်တော၊ NGO, INGO, CSO,	၂ နှစ်
မြေအသုံးချမှုဦးစားပေးလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို သုတေ သနပြုလုပ်ရန်	၆	မရှိသေး	ကြိုးပြင် တွင် CF တည်ထောင်ရန် ခက်ခဲ	များနှင့်ပါ သုတေသနကို တွဲဘက် ဆောင်ရွက်ရန်	သစ်တော၊ INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	။
ဒေသအလိုက် အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်း နိုင်မည့်သစ်မျိုးများ နှင့် Cash crops များကို သုတေသန ပြုလုပ်ရန်	၅	မရှိသေး		CFR/SWG မှ CFNWG သို့ တင်ပြရန်	သစ်တော၊ INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	၃ နှစ်

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
CF မှ ထင်းအပါအဝင် အခြေခံ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ သုတေသနပြု လုပ်ရန်	၄	အခြေခံများ FRI နှင့် သစ်တောတွင် ရှိနေ၊ CSOs များတွင် သုတေသနများရှိနေ	နိုင်ငံအဆင့် CF Asse- ssment မလုပ်နိုင် သေး	CSOအသီးသီးမှ ဆောင်ရွက်ထား သည့် သုတေသန များကို CFR/SWG သို့ပေးပို့ရန်	CFR/SWG + CSOs	၃ နှစ် အတွင်း
တိုင်းရင်းသားများ၏ မူဝါဒများကို သုတေသနပြုလုပ်ရန်	၇	မရှိသေး	CF ကို တိုင်း ရင်းသားများ သိရှိ နား လည်မှု အားနည်း	၃ နှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိ နိုင်ပါသည်။	သစ်တော၊ INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	၂၀၂၀ အလွန်
ပဋိပက္ခနှင့် စိတ်ပါဝင်စားမှုဆိုင်ရာ သုတေသန ပြုလုပ်ရန်	၃	မရှိသေး	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်၊ ရန်ပုံငွေ	စီမံကိန်းအခြေပြု သုတေသနများမှ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလားအလာ ရှိပါသည်။	သစ်တော၊ INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	၃နှစ် အတွင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
သဘာဝတောထိန်း CF များမှရရှိ လာသော ဂေဟစနစ်၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများကို စနစ်တကျ သုတေသန ပြုလုပ်ရန်	၂	မရှိသေး	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်၊ ရန်ပုံငွေ	စီမံကိန်းအခြေပြု သုတေသနများမှ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလားအလာ ရှိပါသည်။	သစ်တော၊ INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	၅နှစ် အတွင်း
ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တော အခြေပြု ခရီးသွား လုပ်ငန်း မဆောင်ရွက်မီနှင့် ဆောင်ရွက်ပြီး အခြေအနေ လေ့လာဆန်းစစ်မှု	၈	မရှိသေး		စီမံကိန်းအခြေပြု သုတေသနများမှ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလားအလာ ရှိပါသည်။	သစ်တော၊ World bank, INGO, NGO, သုတေသန ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ အစည်းများ	၃ နှစ် အတွင်း

မဟာဗျူဟာ(၆) ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည့် မူဝါဒနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ
 ကောင်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
CF ကို ပြန်လည်သုံးသပ်၍ အခြေအနေ အကြောင်းအရာနှင့် မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ သုတေသနများကို အခြေခံ၍ လိုအပ်သလို ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း	၄	မရှိသေး	ရန်ပုံငွေ	စီမံကိန်းအခြေပြု သုတေသနများမှ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အလားအလာ ရှိပါသည်။	သစ်တော၊ CFNWG	လိုအပ်သလို
လိုအပ်သည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း(ရိုက်မှတ်ရမည့် တံဆိပ်တုံး၊ အခွန်နှုန်း၊ လမ်းညွှန်ချက်၊ Ecotourism development)	၁	ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ	နည်းဥပဒေ ပြင်ဆင်မှု	ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။	သစ်တော	၂နှစ်အတွင်း
၅နှစ်ကျော်ကျေးရွာလွှဲပြီးထင်းစိုက်ခင်း (ပျက်စီး) များကို CF အဖြစ်တည် ထောင်နိုင်ရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်း ပြဋ္ဌာန်းပေးရန်	၃	မရှိသေး	နည်းဥပဒေ ပြင်ဆင်မှု တွင် ထည့် သွင်းရန်လို	ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။	သစ်တော	၁နှစ်အတွင်း

ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများ (Activities)	ဦးစားပေး အစီအစဉ် (Priority need)	လက်ရှိအခြေအနေ (Current situation)	လိုအပ်ချက် Gaps/ issues)	ဆောင်ရွက်နိုင် မည့်အခြေအနေ (Anticipatory Adaptation)	ဆောင်ရွက်ရမည့် အဖွဲ့အစည်း (Responsible organization)	ဆောင်ရွက် ရမည့် အချိန် (Target Year)
သီးနှံသစ်တော ရောနှောစိုက်ပျိုးခြင်း ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ ဖော်ထုတ်ရန်	၂	ဆောင်ရွက်လျက် ရှိ	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်၊ ရန်ပုံငွေ	ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်	World Agroforestry သစ်တောဦးစီး ရုံးချုပ်၊ CFNWG	၃ နှစ် အတွင်း
အသိအမြင်တိုးပွားရေးနှင့် ပြန်ကြား ဆက်သွယ်ရေးမူဝါဒများအားကောင်း လာစေရန် မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါ သည်	နည်းပညာ၊ ရန်ပုံငွေ	ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်	သစ်တော၊ CF Unit, INGO,NGO, CSO, ဆက် စပ် ဌာနများ	။
CF နှင့်ပတ်သက်သော International mechanism များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင် မည့် မူဝါဒ၊ အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ရန် (REDD+, FLEGT,PES)	၅	မဆောင်ရွက်နိုင် သေးပါ။	ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်၊ ရန်ပုံငွေ	ဆောင်ရွက်နိုင်ပါ သည်။	UNDP, FAO, MFCC, CFNWG၊ ဆက်စပ်အဖွဲ့ အစည်းများ၊ UNREDD	(၃)နှစ် အတွင်း၊ ၂နှစ်အလွန်

This document is prepared with the technical support of the
Food and Agriculture Organization of the United Nations